

Sirküler : 2023/01**Konu :****1-Yemek yardımında gelir vergisi, sigorta primi ve damga vergisi istisnası
2-09.11.2022-30.06.2023 tarihleri arasında uygulanmak üzere çalışanların
mevcut ücretlerine ilave olarak ödenecek elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri
yardımında gelir vergisi ve sigorta primi istisnası****KAYSERİ
02.01.2023**

09.11.2022 tarih ve 32008 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 09.11.2022-30.06.2023 tarihleri arasında uygulanmak üzere çalışanların mevcut ücretlerine ilave olarak ödenecek elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri yardımında ve çalışanlara ödenen yemek yardımında gelir vergisi, damga vergisi ve sigorta primi istisnaları ile yapılan düzenlemelere bu konuda yayımlanan GVK 323 Seri No.lu Genel Tebliği ve 2022/22 ve 2022/26 sayılı genelgeleri çerçevesinde aşağıda yer verilmiştir.

1- Yemek yardımında gelir vergisi, damga vergisi ve sigorta primi istisnası

1.1- 7420 Sayılı Kanun ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. Maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmü 01.12.2022 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere değiştirilmiş olup, değişiklik öncesinde metne göre "işverenlerce hizmet erbabına işyeri ve müştemilatında yemek verilmesi suretiyle sağlanan menfaatler tutarına bakılmaksızın, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda ise ödemenin yemek verme hizmetini sağlayan mükelleflere yapılması şartıyla (2023 yılı için 110 TL.'yi) aşmayan yemek yardımları gelir vergisinden istisna idi. Ödemenin bu tutarı aşması halinde, aşan kısım ile hizmet erbabına yemek bedeli olarak nakden yapılan ödemeler ve bu amaçla sağlanan menfaatler ücret olarak vergilendirilmekteydi.

7420 Sayılı Kanun ile yukarıda belirtilen bentte işyerinde veya müştemilatında yemek verilmediği durumlarla ilgili istisna hükmü 01.12.2022 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere değiştirilerek "İşverenlerce, işyerinde veya müştemilatında yemek verilmeyen durumlarda çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110,00 TL'ye kadar olan kısmı" gelir vergisinden istisna edilmiştir.

1.2- 5510 Sayılı SGK Kanunu'nun 80. Maddesindeki düzenlemelere göre personele aynı olarak sağlanan yemek yardımı ile tutarı her yıl kurumca belirlenen nakdi yemek yardımı sigorta priminden istisna olup, 2022 yılı başında kurumca açıklanan nakdi yemek yardımlarında sigorta primi istisnası 12,94 TL. iken, 01.11.2022 tarihli ve 32010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve bu değişikliğe istinaden Kurum Yönetim Kurulunca alınan 17.11.2022 tarihli ve 2022/323 sayılı Karar ile 01.12.2022 tarihinden itibaren yemek bedeli adı altında sigortalılara veya sigortalılar için üçüncü kişilere yapılan her türlü ödemelerin, günlük brüt asgari ücretin yüzde 23,65'inin (2023 yılı için 78,90 TL.'nin) prime esas kazançtan istisna tutulmasına karar verilmiştir.

1.3- 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (2) sayılı Tablonun IV-Ticari ve Medeni işlerle ilgili kağıtlar başlıklı bölümünün 34. Fıkrasında "Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinde belirtilen ücretlere ilişkin kağıtlar" damga vergisinden istisna edilmiş olup, 7420 Sayılı Kanun ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. Maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içi hükmünde yapılan değişiklik sonrası 01.12.2022 tarihinden sonra çalışanlara nakdi olarak ödenen yemek parası için düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.

1.4- Yapılan bu değişiklikler sonrası 01.12.2022 tarihinden itibaren yemek yardımında gelir vergisi, damga vergisi ve sigorta primi istisnası aşağıdaki şekilde uygulanması gerekmektedir.

Gelir ve damga vergisi ile sigorta priminden istisna olan yemek yardımı	Gelir ve damga vergisi ile sigorta priminden istisna olmayan yemek yardımı
<p>a) İşverenlerce, hizmet erbabına işyerinde veya müstemilatında yemek verilmesi suretiyle sağlanan menfaatler herhangi bir tutarla sınırlı olmaksızın,</p> <p>b) İşverenlerce, hazır yemek hizmeti veren mükelleflerden satın alınan yemeğin, işyerinde veya müstemilatında hizmet erbabına verilmesi durumunda sağlanan menfaatler herhangi bir tutarla sınırlı olmaksızın,</p> <p>c) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyip, yemek hizmeti veren işletmelerde bu hizmetin sağlandığı durumlarda, bu işletmelere yapılan ödemelerin her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşmayan kısmı,</p> <p>d) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmediği ve yemek hizmetinin, yemek kartı ve/veya yemek çeki hizmeti veren işletmelerin yemek kartlarına yükleme yapılmak veya yemek çeki satın alınmak suretiyle verildiği durumlarda, her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşmayan kısmı</p> <p>e) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmediği durumlarda hizmet erbabına çalışılan günler için verilen bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşmayan kısmı</p> <p>gelir vergisinden, sağlanan bu menfaat ve ödemeler için düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisnadır.</p> <p>f) İşverenlerce gerek işyeri ve müstemilatında aynı olarak sunulan yemek yardımı sağlanış şekline ve tutarına bakılmaksızın,</p> <p>g) İşverenlerce işyeri ve müstemilatı dışında yemek hizmeti sunan lokanta vb yerlerden yemek hizmeti alınması veya yemek kartı/konu vb araçlarla yemek yardımı yapılması durumunda fiilen çalışılan günler için ödenen ve tutarı günlük brüt asgari ücretin %23,65'ini (2023 yılı için 78,90 TL'yi) geçmeyen menfaatler,</p> <p>h) İşverenlerce gerek işyeri ve müstemilatında gerekse de bu yerlerin dışında aynı yemek yardımı yapılmaması şartıyla hizmet erbabına çalışılan günler için verilen bir günlük yemek bedelinin günlük brüt asgari ücretin %23,65'ini (2023 yılı için 78,90 TL'yi) aşmayan kısmı,</p> <p>sigorta priminden istisnadır.</p>	<p>a) İşverenlerce, hizmet erbabına işyerinde veya müstemilatında yemek verilmesi yanında, çalışana ilave olarak nakdi veya aynı yemek yardımını yapılması durumunda ilave olarak yapılan nakdi ve aynı yardımın tamamı gelir vergisine tabidir.</p> <p>b) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmeyip, yemek hizmeti veren işletmelerde bu hizmetin sağlandığı durumlarda, bu işletmelere yapılan ödemelerin her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşan kısmı gelir vergisine tabidir.</p> <p>c) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmediği ve yemek hizmetinin, yemek kartı ve/veya yemek çeki hizmeti veren işletmelerin yemek kartlarına yükleme yapılmak veya yemek çeki satın alınmak suretiyle verildiği durumlarda, her bir çalışan için çalışılan günlere ait bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşan kısmı gelir vergisinden istisnadır. Yemek kartı ve/veya yemek çekinin yemek hizmeti dışında market vb alışverişlerde kullanılması durumunda bu amaçla kullanılan kısım tutarına bakılmaksızın gelir vergisine tabidir.</p> <p>d) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmediği durumlarda hizmet erbabına çalışılan günler için verilen bir günlük yemek bedelinin (2023 yılı için 110 TL'yi) aşan kısmı gelir vergisine tabidir.</p> <p>e) Fiilen çalışılmayan günler için verilen yemek yardımı tutarına bakılmaksızın gelir vergisine tabidir.</p> <p>e) Yukarıda belirtilen gelir vergisinden istisna olmayan yemek yardımları için düzenlenen belgelerin tamamı damga vergisine tabidir.</p> <p>f) İşverenlerce işyeri ve müstemilatı dışında yemek hizmeti sunan lokanta vb yerlerden yemek hizmeti alınması veya yemek kartı/konu vb araçlarla yemek yardımı yapılması durumunda fiilen çalışılan günler için ödenen ve tutarı günlük brüt asgari ücretin %23,65'ini (2023 yılı için 78,90 TL'yi) geçen ödemeler sigorta primine tabidir.</p> <p>g) İşverenlerce yemek yardımı için sağlanan yemek kartı/konu vb araçların yemek hizmeti dışında market vb alışverişlerde kullanılması durumunda bu amaçla kullanılan kısım tutarına bakılmaksızın sigorta primine tabidir.</p> <p>h) İşverenlerce, işyerinde veya müstemilatında yemek verilmediği durumlarda hizmet erbabına çalışılan günler için verilen bir günlük yemek bedelinin tutarı günlük brüt asgari ücretin %23,65'ini (2023 yılı için 78,90 TL'yi) aşan kısmı ile fiilen çalışılmayan günler için ödenen yemek yardımı sigorta primine tabidir.</p>

1.5- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23. Maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendinin parantez içindeki yemek yardımında gelir vergisi istisnası haddine ilişkin maktu tutar takip eden yıllarda yeniden değerlendirme oranında, yine yemek yardımında asgari ücretin %23,65'i oranındaki nisbi orana bağlı takip eden yıllarda asgari ücret tutarındaki değişikliklere göre farklılaşacağından sonraki yıllarda yemek yardımındaki söz konusu istisna tutarların takip edilmesi gerekmektedir.

2- Elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri yardımında gelir vergisi ve sigorta primi istisnası

7420 Sayılı Kanun'un Geçici 1. Maddesinde 09.11.2022 tarihinden 30.06.2023 tarihine (bu tarih dahil) kadar uygulanmak üzere mevcut ücretlerine/prime esas kazançlarına ilave olarak işverenler tarafından çalışanlara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere yapılan aylık 1.000 Türk lirasını aşmayan ödemelerin gelir vergisinden ve sigorta priminden istisna edilmesi öngörülmüştür.

Söz konusu düzenleme 09.11.2022 tarihinden 30.06.2023 tarihleri arasında yapılan ödemeler için geçici süreyle uygulanacak olup, istisna uygulamasının temel şartı yapılacak ödemenin çalışanların mevcut ücretlerine ilave olarak ödenmesidir. İşverenlerce hizmet erbabına elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olmak üzere öteden beri ücretine ilave olarak bir ödeme yapılmış ve bu ödemenin de ücret bordrosunda yakıt, ısınma yardımı ve benzeri şekilde ayrıca gösterilmiş olması durumunda, 1.000 Türk lirası sınırının aşılması kaydıyla 09/11/2022 ile 30/06/2023 tarihleri arasında yapılan bu ödemelerin de gelir vergisinden istisna edilmesi mümkündür. Ancak gerek öteden beri yapılan ödeme olsun gerekse de mevcut ücretlere ilave olarak ödensin 09.11.2022 tarihinden önce 30.06.2023 tarihinden sonra yapılan ödemeler gelir vergisi ve sigorta primi istisnasından yararlanamayacaktır.

5510 sayılı Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre ücret dışı ödemeler ödendiği ayın kazancına dahil edilir. Bu nedenle, işverenler tarafından sigortalılara elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderlerine karşılık olarak 09.11.2022-30.06.2023 tarihleri arasında yapılan ödemelerin, fiilen ödendiği ayın bordrosuna dahil edilmek suretiyle prime esas kazancın hesabında dikkate alınması ve aranan şartların sağlanması halinde istisna uygulanması gerekmektedir.

7420 Sayılı Kanun'un Geçici 1. Maddesinde elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma giderleri yardımı ile ilgili istisna düzenlemesinde damga vergisi istisnasına yer verilmemiş olup, Damga Vergisi Kanununda da bu ödemelerle ilgili bir istisna hükmü bulunmadığından, 7420 Sayılı Kanun'un Geçici 1. Maddesi kapsamındaki elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri yardımı ödemeleri için düzenlenen kağıtlardan damga vergisi kesilmesi gerekmektedir.

3- Yemek yardımı ile elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri yardımının muhasebe kayıt ve belgelerinde gösterilmesi

Yemek yardımına ilişkin olarak daha önce yayımlanan 186 Seri No.lu Genel Tebliğindeki açıklamalara göre işyeri ve müştemilatında yemek verilmesi suretiyle sağlanan menfaat 193 Sayılı Kanun'un 40. Maddesi kapsamında ticari faaliyetin devam ettirilmesi için yapılan bir gider olarak değerlendirilerek, bu şekilde sağlanan menfaatler için ücret bordrosu düzenlenmesine gerek bulunmadığı, iş yeri ve müştemilatı dışındaki civar lokantalardan veya yemek verme hizmeti sağlayan diğer kuruluşlardan hizmet erbabına yemek vermek suretiyle sağladıkları menfaatlerde ise vergiden istisna edilecek kısım ile vergiye tabi olacak kısmın belirlenmesi bakımından, ücret bordrosunda bu hususu gösterilmesinin zorunlu olduğu, işverenlerin yaptıkları bu ücret ödemelerini ücret bordrosuna dayandırarak, genel hükümlere göre gider yazacakları belirtilmiştir.

İşverenlerce hizmet erbabına nakit olarak ödenen yemek yardımı ile elektrik, doğalgaz ve diğer ısınma gideri yardımında ise ödenen tutarın tamamının, istisna kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın ücret bordrosunda gösterilerek muhasebe kayıtlarına alınması ve gerekli istisnalar uygulandıktan sonra ücret ödemelerinin bankalar aracılığıyla yapılması zorunluluğu çerçevesinde banka aracılığıyla ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

